

Samen aan de Wandel met Pim en Velen

Zondag ochtend 18 juni op klokslag middernacht ben ik voor de 'Nacht van de Vluchteling' op stap gegaan. Samen met dierbare oude vriend Pim van den Heuvel en ongeveer 1.300 anderen vertrek ik van de Gashouder tegenover onze flat voor een wandeling van 40 km. Met een rugzak gevuld met veel te veel fruit en snoep, een sweater, 2 liter water, gekleed in t-shirt, hemd, korte broek en jogging, lopend op goedkope sokken en oude tennisschoenen, ben ik opgeladen. Wel had ik voor de eerste keer in meer dan een maand geen druppel alcohol die vorige dag gedronken.

Al in de Zeeheldenbuurt moet ik wegens de warmte mijn hemd verwijderen. De jogging hou ik tot 7 uur en 30 km aan, maar die is eigenlijk ook overbodig. Ook de helft van het water en de snoep heb ik weer naar huis gesjouwd.

Wij lopen eerst naar het IJ, waar bij de Stenen Hoofd twee ponten van de GVB op ons wachtten. Vóór wij de ponten mochten betreden worden wij per megafoon verzocht een formulier in te vullen en ons over twee groepen – groen en rood – te verdelen. Formulieren zien wij niet, pennen hebben wij niet. Als eerste begint Pim te schreeuwen, 'Wat een onzin! Doen wij niet! Laten ons gaan!' Binnen een minuut heeft hij de hele meute aan het joelen, en na nog eens 30 seconden worden wij doorgelaten. Tijdens de overtocht moeten Pim en ik een aantal idiote vragen beantwoorden, gesteld door een arme jongen, omtrent onze gevoelens bij het toneel waaraan wij net hebben deelgenomen. Als doorgewinterd sociale onderzoeker vraag ik me af hoe ik die vragenlijst zou hebben opgesteld. Wanneer ik op het antwoord 'niet' terecht kom, volgt de vraag of die arme jongen een vrijwilliger is, of dat dergelijke nutteloosheid door onze sponsorgeld wordt gefinancierd.

Er zijn vier locaties (vooral bij sportverenigingen) aangewezen, waar wij onderweg kunnen pauzeren. De eerste komt na 11 km. Daar moeten wij rond een voetbalveld heen lopen om ons kaartjes te laten stempelen. Pim vindt dit ook volstrekt onzin, maar met de belofte van gratis koffie en thee kan ik hem wel overhalen. Bij het koffie drinken worden wij door een 3-tal jazz musici getraakteerd; boven de kunstgras hangen vlagjes mist. Om ons heen zit de feeststemming nog helemaal in.

Na dat sportveld zijn wij pas Amsterdam uit, onder de A10 lopend in noordelijke richting. Die richting moet ik uit mijn geheugen schatten, want schaduwen zijn er voorlopig niet. Eigenlijk beleven wij alleen daar – tussen 2 en 4 uur 's nachts, weg van de stad en haar straatverlichting - de donkerte. Wij volgen grotendeels een fietspad ten oosten van de N247 naar Broek in Waterland. Een lange ketting van wandelaars, voorzien van kleine rode led-lampjes, slingerend door een lege polder landschap, begeleid door honderden kwakkende kikkers. Schitterend! Vlak voor de dorp passeren wij voor het eerst weer een paar huizen. Wij moeten een grote figuur-acht door de dorp lopen om onze stempel en een bakje thee te halen. De enige beschikbare zitplaatsen zijn binnen, waar een trio muzikanten Amerikaanse country-blues zingen. Pim zingt mee; ik ken de nummers niet.

Na die rustpauze lopen wij in oostelijke richting; wij moeten nog 22 km. Pas in deze fase besef ik dat

ik eigenlijk zou moeten slapen. Mijn ogen willen niet focussen, mijn stempelkaart kan ik niet lezen, mijn gesprekken met Pim gaan niet meer over vrienden, familie of politiek. Eerder over anekdotes gekenmerkt door drank en drugs. In het schemerlicht, door de laag hangende mist heen, kunnen wij koeien onderscheiden. Pim gaat naarstig op zoek naar een grutto. Wij horen ze wel, of zijn het gewoon meeuwen? Op een kruispunt treffen wij drie dansers. Achter hen verschijnen de eerste zonnestralen boven de mist. Ze kunnen veel meer uit hun lijf om 5 uur 's

ochtend halen dan ik. Op de grond hebben ze allerlei attributen, geen idee wat het allemaal moet beduiden, en wij hebben geen tijd om de mogelijke betekenissen te verkennen.

Om 5:15 is de nacht voorbij en kan ik weer met enige zekerheid een object boven de mist identificeren. Ik dacht al een paar kilometers aan chocolade repen en opgestoken duimen, aan ufo's en graansilo's, maar van dichtbij kan ik in alle nuchterheid concluderen dat wij doodgewoon langs de kerktoren van Ransdorp lopen.

Via Ransdorp komen wij bij Durgerdam het IJsselmeer tegen. Onze derde rustpauze van de nacht mogen wij bij een sportvereniging achter de dijk houden. Pim protesteert niet meer over de nodig omweg voor een stempel en een bak thee. Of de muziek live is, of via de speakers van Spotify afkomstig is, interesseert me niet meer. Met enige ongeloof beschouw ik enkele jongeren zich druk dansend aan het uitsloven. Ik hobbel zelf al een paar uur met pijn op de wreef van mijn rechter voet. Bij de EHBO wacht ik een kleine kwartier tot al de blaren voor mij in de rij zijn behandeld. Eindelijk mag ik op een ledikant liggen en mijn schoen uittrekken. Mijn voet wordt keurig gewassen, waarna de verantwoordelijke jonge man mij informeert dat hij niets aan die pijn kan doen. Voor de laatste 12 km maak ik mijn schoenveter wat losser.

Via de Schellingwoudebrug komen wij langzaam weer de stad in. Pim en ik wisselen aanwijzingen uit hoe het oostelijk stadsdeel is veranderd sinds wij voor het eerst in Amsterdam zijn komen wonen. De woonwagenkamp langs de Zuider IJdijk ontvangt zijn goedkeuring, alsmede wat meer recentere architecturale juwelen op het Java Eiland. Wat betreft mijn eigen inzichten mag worden vastgesteld - na 43 jaar wonen ten westen van het Centraal Station - dat ik volkomen gedesoriënteerd ben.

Doordat de meute uiteen is gevallen, en wij allemaal wat langzamer zijn gaan strompelen, duren de onderlinge contacten met andere deelnemers wat langer. Het kost meer moeite om iemand in te halen; tijdens de passeerbeweging worden bemoedigende woorden uitgewisseld. Een deelnemster, Janneke, ken ik van vroeger uit de buurt. Met haar lopen wij ruim drie kilometer samen. Ik ondervraag haar over haar huidige woon- en werksituatie tot ze declameert dat ze absoluut geen energie meer heeft om te praten. Dan neemt Pim de taak over, trekt haar los met dialogen over (het gebrek aan) trainingsschema's, hedendaagse muziekstromingen, gemeenschappelijke kennis, en de waan van de dag.

Tegen de tijd dat wij het vierde en laatste rustpunt bereiken, naast het Scheepvaartsmuseum, is de rolverdeling duidelijk. Ik ben leider van team 'Gastvrij 1051', en Pim is er als enige andere teamlid om mij zonder permanente schade naar het einde te leiden. Wanneer ik opmerk dat ik net zo makkelijk bus 21 zou kunnen pakken neemt hij mij serieus. Na het plichtmatig stampelen vindt hij voor ons een plek waar ik met gestrekte benen de zonnestralen kan opvangen. Dan haalt hij voor ons beide de nog altijd gratis kopjes thee. Van mijn kant ben ik voldoende bij de tijd om eindelijk een selfie te nemen met een redelijk scherp beeld, waarin mijn ogen ook nog half open zijn. De pijn in mijn voet is stabiel pijnlijk gebleven. Ondertussen heb ik een stram gevoel in beide benen alsof ze spontaan geheel in kramp

willen schieten. Wanneer ik vertel dat het wellicht tijd is om – als enige in de meute – mijn wandelstok uit de rugzak te halen, is het Pim die zonder succes het zoekt (later tref ik het thuis op de vloer). Het is duidelijk dat hij 40 km veel vaker en heel veel sneller heeft afgelegd; hij zou afscheid van mij kunnen nemen om de laatste 4 km fluitend, joggend uit te voeren. Ik zou me bezwaard kunnen voelen maar wat heeft dat nou voor zin? Pim heeft geen haast, geen andere afspraken die ochtend. Dat hij veel fitter is dan ik deert mijn ego nog minimaal; hij is tenslotte pas 66 jaar oud.

Ondertussen is het half negen en de stad wordt langzaam wakker voor een zonnige, hete dag. De eenzame fietsers worden vervangen door bescheiden pelotons. Een oud stel met een Oost-Europees accent vraagt ons de weg naar het station. Achter het station moeten wij ons tussen een formatie rolkoffers wormen. Op de Westerdokskade en de Haarlemmerdijk zijn er steeds meer mensen die ons gewoon toejuichen. Ook een enkeling op de fiets die duidelijk de tocht al achter de rug heeft. Bij de ingang van het Westerpark komt een versnelling. Je kunt de deelnemers herkennen als de hobbelaars tussen een stroom zondag sporters. Een man op een bank neemt een foto van ons met zijn telelens. Mijn oude hallucinaties omtrent achtervolging door de CIA dalen mijn lichaam weer in.

Voor de brug achter de Gashouder staat mijn partner naast een nep-panda. Op 50 meter afstand geef ik haar twee duimen aan hoog. Van de panda krijg ik twee duimen. Vervolgens knuffels voor Pim en ik, niet van de panda. Pim en ik krijgen onze laatste stempels, alsmede een medaille met een wit-gouden rand. Wij hebben een gratis ontbijt verdiend, die wij – met uitzondering van een mini-croissant - links laten liggen. Meer behoefte aan een hartige hap om alle verloren zout te vervangen. Thuis gooi ik de kaart met zes stempels bij de plastic afval.

Tegen het einde van de dag hebben wij met z'n tweetjes €1.500 aan sponsorgeld binnen gehaald voor Stichting Vluchteling. Pim rekent snel, optimistisch en correct dat dat bedrag veel hoger is dan het gemiddeld van €300 onder alle deelnemers. Naast mijn bewondering voor het feit dat Pim zo snel uit zijn hoofd kan rekenen, denk ik 'voor €300 ga ik niet een hele nacht lopen'. Stel je je voor dat wij die tocht in wind en regen had moeten doen. Of onder de omstandigheden die miljoenen vluchtelingen zich in bevinden. Tenslotte is die €1.500 (slechts) genoeg om 45 vluchtelingen een jaar lang van schoon en veilig drinkwater te voorzien. Via www.nachtvande vluchteling.nl kan je ons team – Gastvrij 1051 – nog altijd (meer) sponsoren. En de nodige primaire steun aan vluchtelingen over de hele wereld bieden.